

ŠUMARSKA SAVJETODAVNA SLUŽBA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija finansijskih izvještaja i poslovanja Šumarske savjetodavne službe (dalje u tekstu: Služba) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Rashodi u iznosu 717.121,00 kn evidentirani su na neodgovarajućim analitičkim računima. Odnose se na rashode za prijevoz na terenu u iznosu 671.703,00 kn, rashode za osiguranje, registraciju i tehnički pregled vozila u iznosu 24.541,00 kn, te rashode za nabavu klima uređaja u vrijednosti 20.877,00 kn. Zbog evidentiranja rashoda na neodgovarajućim analitičkim računima, podaci iskazani u finansijskim izvještajima različitih razdoblja nisu usporedivi.
  - Služba je tijekom 2007. od mogućih raspoloživih sredstava iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma u iznosu 89.487.715,00 kn, za predviđene namjene iskoristila 6.080.561,00 kn, što čini 6,8% raspoloživih sredstava. Razliku sredstava utrošile su Hrvatske šume d.o.o. za radove na šumama u vlasništvu Republike Hrvatske. Služba svoje aktivnosti treba usmjeriti na izvršenje osnovnih zadaća radi kojih je osnovana.
  - Od ukupno nabavljenih roba, radova i usluga u iznosu 4.097.232,00 kn, bez primjene propisanih postupaka javne nabave nabavljeno je roba u vrijednosti 134.226,00 kn, što se odnosi na nabavu uredskog pribora, tiskanica, te plastičnih pločica. Također, za nabavu prijenosnih računala u vrijednosti 285.444,00 kn, proveden je postupak ograničenog, umjesto javnog prikupljanja ponuda.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz finansijskih izvještaja za 2007.

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	u kn	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	29.224.000,00	11.948.083,00		40,9
2.	Rashodi i izdaci	29.224.000,00	10.994.746,00		37,6
3.	Višak prihoda	0,00	953.337,00		
Stanje 31. prosinca					
4.	Nefinansijska imovina			1.574.666,00	
5.	Finansijska imovina			1.917.140,00	
6.	Obveze			960.853,00	
7.	Broj zaposlenika				38

Nefinansijska imovina odnosi se na vrijednost uredske opreme i namještaja u iznosu 790.239,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 459.789,00 kn, te ulaganja u računalne programe u iznosu 324.638,00 kn.

Finansijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 1.452,00 kn, potraživanja u iznosu 1.369.989,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 544.740,00 kn, te drugo u iznosu 959,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja u iznosu 1.367.039,00 kn odnose se na neutrošena sredstva naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma.

Obveze se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 544.740,00 kn, materijalne rashode u iznosu 302.976,00 kn, subvencije u iznosu 112.178,00 kn, te druge obveze u iznosu 959,00 kn.

III. NALAZ

Revizija finansijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Sustav unutarnjih finansijskih kontrola

- Služba primjenjuje proračunsko računovodstvo prema odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna i odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Ustrojene su propisane poslovne knjige. Finansijski izvještaji za 2007. propisani Pravilnikom o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i drugim korisnicima u zakonskom roku.

Sustav unutarnjih finansijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o provedbi finansijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna.

Služba nije uspostavila i razvila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima koji uređuju ovo područje. Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole nije imenovan te nije donesen plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola, što je obveza propisana odredbama članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Osoba zadužena za nepravilnosti i prijevare također nije imenovana što je obveza propisana odredbama članka 36. navedenoga Zakona.

Državni ured za reviziju naložio je imenovanje voditelja za financijsko upravljanje i kontrolu te izradu plana uspostave financijskog upravljanja i kontrole kojim će se naznačiti sve aktivnosti i rokovi unutar kojih je potrebno uspostaviti i razvijati ovaj sustav u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Nalaže se imenovanje osobe zadužene za nepravilnosti i prijevare.

Sustav financijskog upravljanja i unutarnjih kontrola je skup postupaka i mjera s ciljem ostvarivanja učinkovitosti poslovanja, pouzdanog financijskog izvješćivanja i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u poslovanju Službe, što ukazuje na to da sustav unutarnjih kontrola treba uspostavljati i razvijati, odnosno da sustav unutarnjih financijskih kontrola treba poboljšati.

Državni ured za reviziju naložio je primjenu odredbi Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, te uspostavljanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola.

- 1.2. *Služba je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju, te je obrazložila da je 2007. bila prva godina rada Službe, da su poslovali u otežanim uvjetima, kadrovski, financijski i materijalno nedovoljno opremljeni. Financijsko upravljanje i kontrolu obavljala je u najvećoj mjeri ravnateljica Službe. Također navedeno je da će se u najkraćem roku provesti ustrojavanje financijskog upravljanja i kontrola, te imenovati osoba zadužena za nepravilnosti i prijevare u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.***

Planiranje

- 2.1. Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga, Služba je za 2007. planirala prihode i rashode u iznosu 29.224.000,00 kn. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 11.948.083,00 kn, a ukupni rashodi u iznosu 10.994.746,00 kn, te je iskazan višak prihoda u iznosu 953.337,00 kn.**
Osnovni razlog za iskazivanje viška prihoda je taj što dio ugovorenih radova koji se financiraju iz sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma nije izведен u 2007.

Prihodi su ostvareni za 17.275.917,00 kn ili 59,1% manje od plana. Najznačajnije odstupanje ostvarenih od planiranih prihoda je kod prihoda po posebnim propisima koji su planirani u iznosu 23.000.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 6.080.561,00 kn, što je za 16.919.439,00 kn ili 73,6% manje od plana. Ove prihode čini naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma koja se uplaćuje na račun trgovačkog društva Hrvatske šume d.o.o., Zagreb. Naplaćeni prihodi dijele se na dio koji ostaje društvu Hrvatske šume d.o.o. i dio koji pripada Službi.

Kriterij za raspodjelu je površina državnih (78,4%) i privatnih šuma (21,6%) u ukupnim šumama.

Prihodi za pomoći unutar države ostvareni su također ispod plana za 350.000,00 kn. Rashodi su izvršeni za 18.229.254,00 kn ili 62,4% manje od plana. U pojedinim slučajevima rashodi su izvršeni u iznosima koji su značajno manji, odnosno viši od planiranih iznosa. Značajno manje od plana izvršeni su rashodi za usluge, koji su izvršeni za 10.820.289,00 kn ili 76,9% manje. Rashodi za ulaganje u računalne programe planirani su u iznosu 166.000,00 kn, a izvršeni u iznosu 307.782,00 kn, što je za 141.782,00 kn ili 85,4% više od plana.

Služba je započela s radom početkom 2007. te nije imala pokazatelje iz prethodnih razdoblja za realno planiranje. Uočljivo je da su zbog toga svi prihodi i rashodi planirani znatno više od ostvarenih.

Državni ured za reviziju je naložio u slučaju značajnijeg odstupanja od plana, izmjene plana kako bi bio u funkciji praćenja ostvarenja ciljeva poslovanja.

- 2.2. *Služba je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložila da je u vrijeme donošenja finansijskog plana za 2007. (koncem 2006.) Služba netom osnovana. Navodi da ostvareni prihodi i rashodi odstupaju od planiranih jer Služba nije imala pokazatelje iz prethodnih godina, te nije mogla realno sagledati cijelokupno poslovanje Službe u osnivanju. Nadalje navodi da je tijekom 2008. nedostatak vezan za planiranje otklonjen, te nema značajnog odstupanja od planiranih veličina.***

Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Poslovne knjige se vode prema propisima za proračun i proračunske korisnike. Ustrojene su sve propisane poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige koje služe kao analitičke knjigovodstvene evidencije. Također, ustrojene su i pomoćne evidencije za potrebe praćenja poslovanja.

Rashodi u iznosu 717.121,00 kn nisu evidentirani na odgovarajućim računima. Odnose se na rashode za prijevoz na terenu u iznosu 671.703,00 kn, rashode za osiguranje, registraciju i tehnički pregled vozila u iznosu 24.541,00 kn, te rashode za nabavu klima uređaja u vrijednosti 20.877,00 kn.

Rashodi za prijevoz na terenu u iznosu 671.703,00 kn su iskazani u okviru rashoda za prijevoz zaposlenika na posao i s posla, umjesto u okviru rashoda za službena putovanja. U rashode za naknade za prijevoz na terenu uključene su i dnevnice te troškovi cestarina.

U okviru rashoda za prijevozna sredstva evidentirani su rashodi za osiguranje, registraciju i tehnički pregled vozila u iznosu 24.541,00 kn, što je trebalo evidentirati na za to propisanim računima. Rashodi za nabavu klima uređaja u vrijednosti 20.877,00 kn iskazani su u okviru rashoda za komunikacijsku opremu, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda opreme za održavanje i zaštitu. Zbog evidentiranja rashoda na neodgovarajućim analitičkim računima, podaci iskazani u finansijskim izvještajima različitih razdoblja neće biti usporedivi.

Odredbama članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da su računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode, odnosno primitke i rashode, odnosno izdatke.

Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje rashoda na odgovarajućim računima propisanim računskim planom.

- 3.2. Služba je prihvatala nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložila da je u uvjetima u kojima je donošen finansijski plan za 2007., došlo do izostavljanja nekih stavki rashoda koje su se tijekom poslovanja pokazale potrebnima, ali u skladu s propisima koji reguliraju poslovanje proračuna, nije ih bilo moguće naknadno otvoriti. S obzirom da je knjigovodstveno evidentiranje povezano s planiranim stavkama s kojih je izvršeno financiranje, rashodi su evidentirani, s ciljem najmanje pogreške, na srodnim stavkama rashoda.**

Prihodi

- 4.1. Za 2007. Služba je ostvarila prihode iz sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma u iznosu 6.080.561,00 kn. Iz sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma financiraju se radovi biološke obnove šuma, radovi zaštite šuma, radovi gospodarenja šumama, radovi na sanaciji i obnovi sastojina ugroženih sušenjem i drugim nepogodama, izgradnja šumske prometnice, razminiranje šumske površine, znanstveni radovi iz područja šumarstva, te troškovi izrade, obnove i revizije programa gospodarenja šumama. Sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma uplaćuju se na račun društva Hrvatske šume d.o.o. U 2007. od naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma Hrvatske šume d.o.o. naplatile su 414.294.978,00 kn, te je prema kriteriju za raspodjelu (udjel površine privatnih šuma i šumske zemljišta u ukupnim šumama) Služba tijekom 2007. mogla raspolažati s 89.487.715,00 kn.

Tijekom 2007. Služba je za propisane namjene financirane sredstvima iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma utrošila 6.081.561,00 kn, što čini 6,8% raspoloživih sredstava. Razliku sredstava utrošile su Hrvatske šume d.o.o. za radove na šumama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Na temelju izvedenih radova Služba dostavlja zahtjev društvu Hrvatske šume d.o.o. za uplatu sredstava u državni proračun. Nakon priliva sredstva Služba ispostavlja nalog za plaćanje izvedenih radova, što zbog navedene procedure traje najmanje 60 dana.

Državni ured za reviziju je predložio da se u dogovoru s Državnim riznicom i društvom Hrvatske šume d.o.o. riješi način uplate i raspodjele sredstava iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma, čime bi se moglo utjecati na brže podmirenje obveza, odnosno skratio bi se postupak plaćanja, a raspoloživa sredstva iskoristila za predviđene namjene.

Državni ured za reviziju je naložio poduzimanje aktivnosti kako bi se sva raspoloživa sredstva iskoristila za radove u šumama šumoposjednika u skladu s Pravilnikom. Služba svoje aktivnosti treba usmjeriti na izvršenje osnovnih zadaća radi kojih je osnovana, kako bi se sredstva predviđena za njenu djelatnost stvarno i utrošila za te namjene.

- 4.2.** *Služba je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložila da je počela s radom u veljači 2007. s tridesetak zaposlenih, te da je to jedan od razloga zašto raspoloživa sredstava nisu iskorištena u većoj mjeri. Navodi da je tijekom 2007. prioritet bio osnivanje i registriranje podružnica te zapošljavanje djelatnika, kako bi se stvorili preduvjeti za učinkovit rad Službe. Dalje navodi da je Služba za 2007. planirala utrošiti 23.000.000,00 kn naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma, ali je utrošeno 26,4 % od planiranih sredstava. Plan je bio napravljen u najboljoj namjeri i s ciljem da se što više i brže unapređuje stanje u šumama šumoposjednika. Međutim, teško je bilo s takom malim brojem djelatnika animirati šumoposjednike (600 000) koji nikad do sada nisu ostvarivali bilo kakve subvencije i potpore od države. Služba je obrazložila da je tijekom 2007. u najvećem dijelu obavljana isporuka stabala, izrada šumskogospodarskih planova, te je započeto održavanje jedne šumske ceste. Zahtjeva za ostalim radovima nije bilo. Navodi da je tijekom 2008. za unapređenje šuma utrošeno 31.578.356,52 kn naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma. Očekuje da će taj iznos rasti proporcionalno razvoju Službe i njenih aktivnosti, kao i izradom šumskogospodarskih planova koji propisuju koje radove treba obavljati u šumama šumoposjednika. Nadalje navodi da u potpunosti podržava ubrzavanje postupka plaćanja izvršenih radova koje je neposredno povezano s priljevom sredstava od društva Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, te da će poduzeti aktivnosti za raspoljelu sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma na način da se sredstva odmah po uplati usmjeravaju na korisnike sredstava (Hrvatske šume d.o.o. i Službu), razmjerno udjelu u površini šuma i šumskih zemljišta. Služba je obrazložila da će u budućem radu poduzimati sve aktivnosti kako bi se sredstva naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma u što većoj količini iskoristila za radove u šumama šumoposjednika u skladu sa Zakonom i s ciljem izvršenja osnovnih zadataka radi kojih je Služba i osnovana.*

Postupci javne nabave

- 5.1.** Služba je donijela plan nabave prema kojem je planirana vrijednost nabave u iznosu 19.786.478,00 kn. Plan nabave je sastavljen prema vrstama roba, radova i usluga, te računima ekonomske klasifikacije rashoda, u skladu sa osiguranim sredstvima. U planu nije iskazana vrijednost nabave po pojedinim skupinama rashoda prema računskom planu proračuna, što otežava jedinstveno praćenje ostvarenja.

Ustrojene su propisane evidencije o provedenim postupcima javne nabave, u skladu s odredbama članka 24. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi i članka 11. Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Godišnje izvješće o zaključenim ugovorima o nabavi u 2007. dostavljeno je Uredu za javnu nabavu u ožujku 2008.

Postupci nabave roba, radova i usluga u 2007. najvećim dijelom su provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. Od ukupno nabavljenih roba, radova i usluga u vrijednosti 4.097.232,00 kn, bez primjene propisanih postupaka javne nabave nabavljeno je roba i usluga u vrijednosti 134.226,00 kn, što se odnosi na nabavu uredskog pribora, tiskanica, te plastičnih pločica. Također, za nabavu prijenosnih računala u vrijednosti 285.444,00 kn, proveden je postupak ograničenog, umjesto javnog prikupljanja ponuda.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 7. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da odredbe navedenog Zakona naručitelj mora primijeniti na nabavu istovrsne robe, usluga i radova.

Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupaka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 5.2. *Služba je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložila da je 2007. bila početak rada, te da je bilo teško planirati i predviđeti sve potrebne robe, radove i usluge, odnosno njihove količine i vrijednosti. Navodi da je kod nekih predmeta nabave u početku planirana nabava u vrijednosti do 20.000,00 kn, odnosno do 200.000,00 kn, ali se naknadno ukazala potreba za dodatnom nabavom, za što su i osigurana dodatna sredstva. Na koncu navodi da u provođenju postupaka javne nabave nije bilo namjere dijeljenja vrijednosti nabave radi izbjegavanja primjene propisa.*

Služba je specijalizirana javna ustanova za obavljanje poslova dijela javnih ovlasti te unapređenja gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u privatnim šumama. Osnovana je u lipnju 2006. Uredbom Vlade Republike Hrvatske. Osnovna je zadaća Službe pružati pomoć šumoposjednicima pri gospodarenju njihovim šumskim posjedima.

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti planirala je prihode i rashode u iznosu 29.224.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 11.948.083,00 kn, a rashodi u iznosu 10.994.746,00 kn, te je iskazan višak prihoda u iznosu 953.337,00 kn.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na evidentiranje rashoda, iskorištenost sredstava iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma, te na postupke javne nabave, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 26. ožujka 2009.